

T.C.
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(OMBUDSMANLIK)

ŞİKAYET NO : 2015/3685
KARAR TARİHİ : 17/12/2015

RET KARARI

ŞİKAYETÇİ :

ŞİKAYET EDİLEN İDARE : Radyo ve Televizyon Üst Kurulu

ŞİKAYETİN KONUSU : Şikâyetçinin; seçim dönemlerinde izlenecek yöntem üzerinde fikir birliğine varılması ve ortak çalışma yapılması kapsamında Üst Kurul üyeleri, İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı yöneticileri ve bütün çalışanların katılacağı bir toplantı yapılması hususunda tavsiye kararı verilmesi talebi hakkındadır.

ŞİKAYET BAŞVURU TARİHİ : 26.06.2015

I. USÛL

A. Şikâyet Başvuru Süreci

1. Şikâyet başvurusu, Kurumumuza elden başvuru yoluyla ulaşan ve 26/06/2015 tarih ve 7703 evrak numarası ile kayıt altına alınan dilekçe ile yapılmıştır. Şikâyet başvurusunun karara bağlanması için 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 41/1-a maddesi ve İmza Yetkileri Yönergesinin 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, şikâyetin incelenmesine ve araştırmasına geçilmiş, 2015/3685 şikâyet numaralı “Kısmen Tavsiye Kısmen Ret Kararı” önerisiyle Kamu Başdenetçisi’ne sunulmuştur.

B. Ön İnceleme Süreci:

2. Yapılan ön incelemede, şikâyet konusunun kurumumuzun görev alanına girdiği, şikâyetçinin menfaat ihlali koşulunu taşıdığı, idari başvuru yollarının tüketildiği, şikâyetin süresinde yapıldığı,

diğer ön inceleme konularında da bir eksiklik bulunmadığı, bu nedenle şikâyetin inceleme ve araştırmasına engel bulunmadığı tespit edilmiştir.

II. OLAY VE OLGULAR:

A. Şikâyetçinin Konu Hakkındaki Açıklamaları ve İddiaları:

3. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu üyesi olan şikâyetçi ... başvuru dilekçesinde özetle; diğer üst kurul üyelerinden ... ve ile birlikte; seçim dönemi süresince radyo ve televizyon yayınlarının izlenmesi ve değerlendirilmesi görevinin tam olarak yerine getirilebilmesi amacıyla 'yayın saat ve sürelerinin tespiti' gibi hususlarda izlenecek yöntem üzerinde fikir birliğine varılması ve ortak çalışma yapılması kapsamında Üst Kurul üyeleri, İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı yöneticileri ve bütün çalışanların katılacağı bir toplantının ivedi olarak düzenlenmesi talebiyle 2015 tarihinde RTÜK Başkanlığına başvuruda bulduklarını, Özel Kalem Müdürlüğünün 2015 tarih ve .. sayılı cevabi yazısı ile talebin reddedildiğini belirterek ve özellikle muhalefet partileri kontenjanından seçilen RTÜK üyelerinin Üst Kurul personeli ile bir araya gelmesinin antidemokratik usullerle engellendiğini iddia ederek özellikle seçim dönemlerinde izlenecek yöntem üzerinde fikir birliğine varmak ve karşılıklı görüş alışverişinde bulunmak üzere, Üst Kurul üyeleri, İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı yöneticileri ve bütün çalışanların katılacağı toplantıların yapılması hususunda tavsiye kararı verilmesi talebinde bulunmaktadır.

B. İdarenin Şikâyete İlişkin Açıklamaları:

4. Konu kapsamında Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Başkanlığı tarafından gönderilen 2015 tarih ve sayılı cevabi yazı ve eklerinde özetle;

4.1.6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanunun ilgili hükümlerine yer verilerek, söz konusu Kanunda Üst Kurul üyelerinin, Üst Kurul toplantılarına katılmaları, Üst Kurul gündeminde yer alan konuların kabulü ya da reddi yönünde oy kullanmaları veya Üst Kurul gündemine yeni bir madde eklenmesini teklif etme yetki ve görevi düzenlenmişken, Üst Kurul'un hizmet birimleri ve personeli ile toplantılar yapabilmelerine yönelik hususların düzenlenmediği,

4.2.Üst Kurul ile hizmet birimlerinin uyumlu, verimli, disiplinli ve düzenli bir biçimde çalışmasının en üst düzeyde organizasyonu ve koordinasyonunu sağlamak ve hizmet birimleri arasında çıkabilecek görev ve yetki sorunlarını çözmeye yetkili makamın Üst Kurul Başkanı olduğu; 6112 sayılı Kanun, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve ilgili diğer mevzuat gereğince, Üst Kurul üyelerinin Üst Kurul teşkilatını oluşturan hizmet birimlerinden ve personelinden olan bilgi ve belge talepleri bunların bağlı oldukları sıralı amirlerin bilgisi ve talimatları çerçevesinde karşılandığı,

4.3. 6112 sayılı Kanunda, Üst Kurulun Üst Kurul toplantılarında ihtiyaç duyulması halinde, görüşlerinden yararlanmak üzere ilgili kişileri Üst Kurul toplantılarına davet edebileceğinin düzenlendiği,

4.4.6112 sayılı Kanunda ve ilgili diğer mevzuatta, Üst Kurul toplantıları dışında, Üst Kurul üyelerinin katılımıyla düzenlenebilecek başkaca bir toplantıya ilişkin usul ve esasın yer almadığı,

4.5.Seçim döneminde yapılacak yayınlara ilişkin usul ve esaslar ile yayın ilkelerinin Yüksek Seçim Kurulunca (YSK) düzenlendiği, YSK tarafından belirlenen usul ve esasların gereğinin Üst Kurul ve medya hizmet sağlayıcı kuruluşlar tarafından yerine getirildiği, YSK tarafından, 25. Dönem Milletvekili Genel Seçimine ilişkin “yayın ilkeleri”nin 04/03/2015 tarih ve 290 sayılı kararla; “siyasi reklam ilkelerinin” ise aynı gün ve 291 sayılı kararla düzenlendiği ve bu kararların 08/03/2015 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanmış olduğu, YSK’nce belirlenen usul ve esasların dışında Üst Kurulca ayrıca bir düzenleme yapılmasının söz konusu olmadığı,

4.6.Seçim dönemlerinde, Üst Kurulun İzleme ve Değerlendirme Dairesinde görevli meslek uzmanlarının, YSK’nce ilan edilen Türkiye geneline yayın yapan medya hizmet sağlayıcı kuruluşlar listesinde bulunan kanalların yayınlarını ilgili mevzuat ve YSK’nce belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde izlediği, özgür irade ve kanaatleri ile raporladığı, söz konusu raporların ilgili daire başkanlığı tarafından incelendiği ve daire başkanlığının uzman görüşüne katılıp katılmadığı konusundaki değerlendirmesi ile birlikte tekemmül ettirilerek Üst Kurula sunulduğu, Üst Kurul toplantılarında yapılan görüşmelerin akabinde, uzman raporları ve ilgili diğer evraklar ile YSK’na gönderildiği,

4.7.Ayrıca seçim döneminde uyulması gereken usul ve esasların YSK’nce belirlenmesinin hemen akabinde, Üst Kurulca, seçim döneminde uyulması gereken yayın usul ve esasları ile YSK kararları konusunda medya hizmet sağlayıcı kuruluşlarını, kamuoyunu ve ilgili meslek uzmanlarını bilgilendirmek üzere, ulusal, bölgesel ve yerel yayın yapan tüm radyo ve televizyon kuruluşlarının genel müdür, yayın yönetmeni ve haber müdürlerinin katılımıyla, seminerler düzenlendiği; söz konusu seminerlerde tartışılan konular ile YSK kararları hakkında, İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı bünyesinde yapılan toplantıda tüm meslek personelinin bilgilendirildiği ve görev dağılımı yapıldığı,

4.8.Üst Kurul üyeleri tarafından, 10 Mart 2015 tarihinde başlayan seçim dönemi devam ederken yapılan toplantı talebinin, “seçim dönemlerinde normal dönemlerden daha çok iş yükü bulunan ve raporlarını zamanında yetiştirebilmek için adeta zamanla yarışan Üst Kurul uzmanlarının bu yoğunluk içinde bir toplantıyla meşgul edilmelerinin ve başlamış olan seçim dönemi devam

ederken bazı farklı uygulamalara gidilmesinin isabetli olmayacağı” gerekçesiyle kabul edilmediği ve söz konusu toplantının yapılmamasının herhangi bir kayba ya da zarara neden olmadığı,

belirtmiştir.

C. Olaylar

3 ve 4 numaralı paragraflarda da açıklandığı üzere;

5. Şikâyetçi ile birlikte Üst Kurul Üyeleri ... ve ’in müştereken imzaladıkları 2015 tarihli dilekçe ile; Üst Kurul üyeleri, İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı yöneticileri ve bütün çalışanların katılımıyla bir toplantı yapılması talebiyle RTÜK Başkanlığına başvuruda bulunduğu,

6. Söz konusu talep hakkında İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığınca bilgi notu hazırlanarak Üst Kurul Başkanlık Makamına sunulduğu, söz konusu bilgi notunda özetle; Uzmanların seçim döneminde, ilgili mevzuat ve Yüksek Seçim Kurulu kararları doğrultusunda sorumlu oldukları yayın kuruluşlarının yayınlarını titizlikle incelediği, haftalık periyotlar halinde hazırladıkları değerlendirme raporlarını düzenli olarak Üst Kurula sundukları, seçim dönemi olması nedeniyle iş yükünün fazla olduğu ve talep edilen toplantının Daire Başkanlıklarının çalışmalarına bir katkı sağlamayacağına düşünülüşünün ifade edildiği,

7. Başkanlık Makamı tarafından da 4.8 inci paragrafta ifade edilen gerekçeyle toplantı talebinin kabul edilmediği,

8. Şikâyetçinin bunun üzerine, sorunun çözümü için 26/06/2015 tarihinde Kamu Denetçiliği Kurumuna başvurduğu anlaşılmıştır.

D. İnceleme ve Araştırma Bulguları:

9. Kamu Denetçisi tarafından yapılan inceleme ve araştırma neticesinde; şikâyet konusu olayda Üst Kurul üyeleri, İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı çalışanlarının katılacağı toplantının düzenlenmesi yönündeki talebin mevcut mevzuat kapsamında reddedilmesi, ancak Üst Kurul Üyeleri ile diğer personelin belli dönemlerde toplantı yapabilmesine açıklık getirmek amacıyla bu konuda bir alt düzenleme yapılması hususunda da tavsiye verilmesi yönündeki Kısmen Tavsiye Kısmen Ret Kararı Önerisi Kamu Başdenetçisi’ne sunulmuştur.

III. HUKUKİ DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE:

E. İlgili Mevzuat:

10. **Anayasamızın “Seçimlerin genel yönetim ve denetimi” başlıklı 79 uncu maddesinin ikinci fıkrası**, *“Seçimlerin başlamasından bitimine kadar, seçimin düzen içinde yönetimi ve dürüstlüğü ile ilgili bütün işlemleri yapma ve yaptırma, seçim süresince ve seçimden sonra seçim konularıyla ilgili bütün yolsuzlukları, şikâyet ve itirazları inceleme ve kesin karara bağlama ve Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin seçim tutanaklarını ve Cumhurbaşkanlığı seçim tutanaklarını kabul etme*

görevi Yüksek Seçim Kurulundur. Yüksek Seçim Kurulunun kararları aleyhine başka bir mercie başvurulamaz.” hükmüne amirdir.

11. Anayasamızın “Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, radyo ve televizyon kuruluşları ve kamuyla ilişkili haber ajansları” başlıklı 133 üncü maddesinin ikinci fıkrası, “Radyo ve televizyon faaliyetlerini düzenlemek ve denetlemek amacıyla kurulan Radyo ve Televizyon Üst Kurulu dokuz üyeden oluşur. Üyeler, siyasi parti gruplarının üye sayısı oranında belirlenecek üye sayısının ikişer katı olarak gösterecekleri adaylar arasından, her siyasi parti grubuna düşen üye sayısı esas alınmak suretiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunca seçilir. Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun kuruluşu, görev ve yetkileri, üyelerinin nitelikleri, seçim usulleri ve görev süreleri kanunla düzenlenir.” hükmündedir.

12. 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanunun; “Seçim Döneminde Yayınlar” başlıklı 30 uncu maddesi, “(1) Seçimlerle ilgili olarak seçim dönemlerinde yapılan yayınlara ilişkin usul ve esaslar Yüksek Seçim Kurulu tarafından düzenlenir.

(1) Üst Kurul, medya hizmet sağlayıcılarının seçim dönemlerindeki yayınlarını Yüksek Seçim Kurulunun kararları doğrultusunda izler, denetler ve değerlendirir.

(2) 26/04/1961 tarihli ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 149/A maddesinde düzenlenen hükümler, Yüksek Seçim Kurulu kararlarını müteakip Üst Kurulca yerine getirilir.”

“Siyasî reklam” başlıklı 31 inci maddesinin ikinci fıkrası, “Siyasî reklamlar, bu Kanunda yer alan hükümlere ve Yüksek Seçim Kurulunca belirlenen usul ve esaslara uygun olmak zorundadır.”

“Üst Kurul Başkanı ve Başkan Vekili” başlıklı 36 ncı maddesinin Başkanın görev ve yetkilerini düzenleyen üçüncü fıkrasının (a) bendi, “Üst Kurul toplantılarının gündemini, gün ve saatini belirlemek, toplantıları idare etmek, gündeme alınmayan başvurular hakkında gerekli işlemleri yapmak ve bunlara ilişkin olarak Üst Kurula bilgi vermek.”; **(c) bendi,** “Hizmet birimlerinden gelen önerilere son şeklini vererek Üst Kurula sunmak.”; **(d) bendi,** “Üst Kurul ile hizmet birimlerinin uyumlu, verimli, disiplinli ve düzenli bir biçimde çalışmasının en üst düzeyde organizasyonu ve koordinasyonunu sağlamak, hizmet birimleri arasında çıkabilecek görev ve yetki sorunlarını çözmek.”

“Üst Kurulun çalışma esasları, toplantı ve karar yeter sayısı” başlıklı 40 ıncı maddesinin birinci fıkrası, “Üst Kurul, tam gün esasına göre çalışır, haftada en az bir defa olmak üzere, en az beş üyenin hazır bulunması ile toplanır ve en az beş üyenin aynı yöndeki oyuyla karar alır. Çekimser oy kullanılamaz.”; **ikinci fıkrası,** “Başkanın çağrısı veya üç üyenin birlikte talep etmesi hâlinde Üst Kurul olağanüstü toplantıya çağrılabilir.”; **altıncı fıkrası,** “İhtiyaç duyulması hâlinde, görüşlerinden yararlanmak üzere ilgili kişiler Üst Kurul toplantısına davet edilebilir. Ancak Üst Kurul kararları toplantıya dışarıdan katılanların yanında alınamaz.” düzenlemesini içermektedir.

13. 21/09/2011 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Teşkilatı ile Hizmet Birimlerinin Görev, Yetki ve Sorumluluklarına Dair Yönetmeliğin “İzleme ve değerlendirme dairesi başkanlığı” başlıklı 5 inci maddesinin İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığının görevlerini düzenleyen birinci fıkrasının (a) bendinde, “Medya hizmet sağlayıcıların yayın hizmetlerini, Türkiye Cumhuriyeti'nin taraf olduğu uluslararası

antlaşmalara, 6112 sayılı Kanun ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan yönetmelikler ile diğer kanunlara uygunluğu açısından izlemek, değerlendirmek ve sonuçlarını düzenli olarak Üst Kurula sunmak. İhlal tespit edildiğinde kanuni müeyyidelerin uygulanmasını Üst Kurula teklif etmek.” ve (e) bendi, “Medya hizmet sağlayıcılarının seçim dönemlerindeki yayınlarını, Yüksek Seçim Kurulu kararları doğrultusunda izlemek, değerlendirmek ve sonuçlarını Üst Kurula sunmak.” ifade edilmektedir.

14. 16/12/2011 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin “Görüşme usulü” başlıklı 7 nci maddesinin üçüncü fıkrası, “Üst Kurul toplantıları gizlidir. İhtiyaç duyulması halinde görüşlerinden yararlanmak üzere Üst Kurul teşkilat personeli veya alanlarında uzman diğer kişiler Üst Kurul toplantısına davet edilebilir. Ancak, Üst Kurul kararları toplantıya davet edilenlerin yanında alınamaz.” hükmü yer alır.

15. 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun “Yayın zamanının tesbiti” başlıklı 54 üncü maddesinde, “Yüksek Seçim Kurulu, radyo ve televizyonda yayın için başvuran partiler arasında, bunların birer temsilcisiyle Türkiye Radyo Televizyon Kurumu temsilcilerinin önünde ad çekerek yayın zaman ve sıralarını tayin eder. Bu ad çekme, oy verme gününden en az yirmi gün önce yapılır. Radyo ve televizyon yayınlarının başlangıç saati, partilerin sayısı ve en uygun dinleme imkanları gözönüne alınarak Yüksek Seçim Kurulunca kararlaştırılır. Radyo ve televizyon yayınları en geç saat 22.00 ye kadar devam eder.” ifade edilmektedir.

16. 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun “Özel radyo ve televizyonlarla yayın” başlıklı 55/A maddesinin üçüncü fıkrasında, “Yukarıdaki fıkra hükümlerine göre özel radyo ve televizyonların yayın ilkelerinin belirlenmesinde, Yüksek Seçim Kurulu görevli ve yetkilidir.” düzenlemesi yer almaktadır.

17. 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun “Basın, iletişim araçları ve internette propaganda” başlıklı 55/B maddesinin dördüncü fıkrasında, “Bu madde hükümlerine göre yapılacak propagandaların ve yayınların ilkeleri Yüksek Seçim Kurulunca belirlenir.” belirtilmektedir.

F. Şikâyet Konusuna İlişkin Uygulamalar:

18. 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun’un bazı maddelerinin iptali yönünde Anayasa Mahkemesine dava açılmıştır. **Söz konusu dava Anayasa Mahkemesinin 21/06/2012 tarih ve E. 2011/44, K. 2012/99 sayılı Kararı ile sonuçlanmıştır. Kararda;** 6112 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin “Başkanın Görev ve Yetkileri” alt başlığındaki üçüncü fıkrasının (f) bendinde yer alan “Üst Kurulun faaliyet gösterdiği alanda strateji, politikalar ve ilgili mevzuat ile Üst Kurul ve personelin performans ölçütleri hakkında çalışma ve değerlendirme yapmak.” hükmünün incelenmesi sonucunda, “Dava konusu kuralda, Üst Kurul’un faaliyet gösterdiği alanda strateji, politikalar ve ilgili mevzuat ile Üst Kurul ve personelin performans ölçütleri hakkında çalışma ve değerlendirme yapmak görev ve yetkisi Başkan’a verilmiştir. Kurum’un düzenli, verimli ve eş güdüm içerisinde çalışmasını sağlamayı amaçlayan bu yetki, Kurum’u temsil eden ve başkanlık yapan kişiye tanınan idari nitelikli bir yetki olup, Üst

*Kurul yetkilerinin Başkan'a devri anlamına gelmeyeceği gibi Kurul'un yetkilerinin sınırlandırılması sonucunu da doğurmaz.” kanaatine varılmıştır. Yine söz konusu maddenin (ğ) bendinde bulunan “Üst Kurul tarafından atanması öngörülenler dışındaki Üst Kurul personelini atamak” hükmünün incelenmesi sonucunda da, “**RTÜK'ün idari teşkilatlanmasında başkanlık, Kurum'un sıralı en üst karar merciidir. Bu nedenle Üst Kurul'un düzenli ve eşgüdüm içerisinde çalışmasını sağlamaya yönelik idari nitelikteki atama yetkisinin kanun koyucunun takdiri doğrultusunda Başkan'a verilmesi Anayasa'da yer alan memurlara ve kamu görevlilerine sağlanan güvenceleri ihlal eder nitelikte değildir.**” denilmiştir. Ayrıca kararda, “Kanun'da, Üst Kurul'un ve Üst Kurul Başkanı'nun görev ve yetkilerinin ayrı ayrı sayılması suretiyle kurum içi yönetimi ile sektör yönetimi ayrımı kriteri benimsenerek, **kurum içi yönetimine ilişkin olan kurumun organizasyonu, personelin seçimi, görevlendirmesi ve her türlü yönetimi, kuruma ilişkin idari konularda Başkan'a yetki verilmiş, kurul üyelerinin ise sektörün regülasyonuna ilişkin kararlar alabileceği hükme bağlanmıştır.** Başka bir deyişle, kurumun yönetimine ilişkin karar alma yetkisi Başkan'a, asıl görev alanına ilişkin karar alma yetkisi ise Kurul'a verilmiştir. Dava konusu kurullarla, idari nitelikteki atama ve soruşturma izni verme yetkisinin Başkan'a verilmesi, Kurul'un karar alma yetkisinin devri olarak değerlendirilemez. Kaldı ki Başkan'a tanınan bu yetkinin yargı denetimine tabi olduğu da açıktır.” ifade edilmiştir.*

19. Danıştay 10. Dairesinin 11/04/2001 tarih ve E. 2000/5305, K. 2001/1309 sayılı kararında; “...Tarım ve Köy İşleri Bakanlığının gerektiğinde genel kurulu olağanüstü toplantıya çağırması, genel kurulun olağanüstü toplantısının gerekli olup olmadığını belirlemesi konusunda Bakanlığın takdir yetkisine sahip olduğu ancak, bu yetkinin hukuka uygun olarak kullanılıp kullanılmadığının yargı yerlerince denetlenmesi gerektiğinden, dosya içinde mevcut bilgi ve belgelerin değerlendirilmesi karşısında, Kooperatif genel kurulunun olağanüstü toplantıya çağırılmasını gerektiren koşulların mevcut olduğu anlaşılmakla; Kamu yararını sağlama ve kooperatif ortaklarının genel ve ortak menfaatlerini kollama amacına yönelik olarak tesis edilen dava konusu işlemlerde belirtilen yönlerden ile hukuka ve mevzuata aykırılık görülmemiştir.” denilmiştir.

20. Danıştay 8. Dairesinin 12/04/2010 tarih ve E. 2009/7858, K. 2009/0000 sayılı kararında; “...Ayrıca idarelerin işlem tesis ederken kendilerine Anayasa ve yasalarla çizilen çerçeve içinde takdir hakkına sahip oldukları açıktır. Ancak takdir hakkı, serbestçe kullanılacak bir keyfiyeti ifade etmeyip, kamu yararı ve hizmet gerekleri açısından hukuka uygun olarak temellendirilmiş olgularla desteklenmelidir.” hususu açıklanmıştır.

G. Hukuka ve Hakkaniyete Uygunluk Yönünden Değerlendirme

21. Şikâyet başvurusu; 3 numaralı paragrafta da açıklandığı üzere, seçim dönemlerinde izlenecek yöntem üzerinde fikir birliğine varılması ve ortak çalışma yapılması kapsamında Üst Kurul üyeleri, İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı yöneticileri ve bütün çalışanların katılacağı bir toplantı düzenlenmesi yönünde karar verilmesi talebiyle başvuruda bulunmuştur.

22. Seçim dönemleri radyo ve televizyon yayınları genel olarak; 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanununun 55/A, 55/B ve 149/A maddelerinde, 6112

sayılı Kanunun ilgili hükümlerinde ve 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununda düzenlenmiştir.

23. RTÜK; radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetleri sektörünü düzenlemek ve denetlemek amacıyla Anayasa ile kurulmuş, idari ve mali özerkliğe sahip, tarafsız bir kamu tüzel kişiliğidir. Oluşumu, görev ve yetkileri, çalışma esasları, toplantı ve karar yeter sayıları, mevzuat bölümünde belirtildiği üzere 6112 sayılı Kanunla belirlenmiştir. Bu kapsamda, **seçim dönemlerinde yapılacak yayınlara ilişkin usul ve esaslar ile yayın ilkelerinin belirlenmesi konusunda RTÜK'ün bir yetkisinin olmadığı tespit edilmiştir.**

24. 6112 sayılı Kanun ve ilgili diğer mevzuat incelendiğinde, **Üst Kurul toplantıları dışında; Üst Kurul üyelerinin, Üst Kurul'un hizmet birimleriyle ve personeliyle toplantılar yapabilmelerini zorunlu kılan herhangi bir düzenlemenin bulunmadığı anlaşılmaktadır.** Ancak ilgili Kanunun 36 ncı maddesinde Kurul Başkanının görevleri arasında, *'Üst Kurul ile hizmet birimlerinin uyumlu, verimli, disiplinli ve düzenli bir biçimde çalışmasının en üst düzeyde organizasyonu ve koordinasyonunu sağlamak'* düzenlemesi yer almaktadır. Söz konusu düzenleme incelendiğinde, Üst Kurul ile personelin düzenli ve verimli çalışmasını sağlamak için Başkana yetki verildiği, Kurum içi yönetimden Başkanın sorumlu olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. 18 numaralı paragrafta yer verilen Anayasa Mahkemesi Kararında da görüldüğü üzere, kurum içi yönetime ilişkin konularda Kurul Başkanına yetki verilmesinde herhangi bir hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır. Dolayısıyla, şikâyetçinin talep ettiği gibi bir toplantının yapılması hususunda karar merciinin Kurul Başkanı olduğu ve kendisinin takdirinde bulunduğu anlaşılmaktadır.

25. 19 ve 20 numaralı paragraflarda yer alan yargı kararlarında da belirtildiği üzere, **idareye tanınan takdir yetkisi mutlak ve sınırsız olmadığı, kamu yararı amacı ve hizmet gereği ilkeleriyle sınırlı olduğu, takdir yetkisine dayalı olarak tesis edilen işlemlerin hukuken geçerli sebeplere dayanması gerektiği idare hukukunun bilinen ilkelerindedir.** Şikâyet konusu incelendiğinde; seçim dönemi devam ederken 'yayın saat ve sürelerinin tespiti' gibi hususlarda (yukarıda da açıklandığı üzere seçim döneminde bu yetki YSK'dadır) izlenecek yöntem üzerinde fikir birliğine varılması ve ortak çalışma yapılması kapsamında yapılan toplantı talebinin seçim döneminde yaşanan yoğunluk nedeniyle reddedilmesinde, **idarenin takdir yetkisini kamu yararı amacı ve hizmet gereği ilkelerine aykırı kullandığına dair herhangi bir bilgi ve belge tespit edilememiştir.**

26. Yukarıda yer alan açıklamalar, yüksek mahkeme kararları, idarenin cevabi yazıları ile dosyadaki bilgi belgeler birlikte değerlendirildiğinde sonuç olarak; Kurumu yönetme yetkisinin Kurul Başkanına ait olduğu, Başkanın Üst Kurul Üyeleri ile İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı yöneticileri ve bütün çalışanların katılacağı bir toplantı yapılmasına dair talebi reddetmesinin haklı yasal gerekçelere dayandığı ayrıca Başkan tarafından bu yönde kullanılan takdir hakkının kamu yararı ve hizmet gereklerine aykırı olduğuna dair herhangi bir bilgi, belge ve bulguya rastlanmadığı görülmektedir.

27. Kaldı ki Kamu Denetçisi talep konusunda ikincil bir düzenlemenin tavsiyesini Kamu Başdenetçisine önermişse de, mevzuatta boşluk olmadığı, Başkanın ihtiyaç halinde ve gerek gördüğünde Üst Kurulla birlikte tüm personeli toplantıya çağırması konusunda yasal bir engel olmadığı, kendi takdirinde olan bu yetkisini mevzuata göre her zaman kullanabileceği, bu yetkinin

bir şekilde mevzuatta yapılacak değişiklik veya verilecek tavsiyeye uyulması halinde Kurumda çift başlılığın olacağı kuşkusuzdur. Diğer taraftan Üst Kurulun toplandığı durumlarda üyelerin her zaman için görev ve hizmetlerle ilgili görüşlerini ve taleplerini Kurumu yönetmekle yetkili ve gerekli tek makam olan Başkana iletebilecekleri, Başkanın da uygun görmesi halinde, İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı yöneticileri ve gerekli bütün çalışanların toplantıya çağırabileceği gözetildiğinde idarece yapılan işlemde herhangi bir hukuka aykırılık bulunduğu tespit edilememiştir.

28. Bir başka deyişle Kurul Başkanı, 6112 sayılı Kanunun 36 ıncı maddesinde de belirtildiği üzere, Üst Kurul ile hizmet birimlerinin uyumlu, verimli, düzenli bir biçimde çalışmasını sağlamak ve iş barışını sağlayacak önlemleri almakla görevli ve yetkilidir. Kurul Başkanının bu hükme aykırı davrandığına dair **başvuran tarafından öne sürülen bir iddia olmadığı gibi, bu konuda herhangi bir bilgi, belge ve bulgu bulunmadığı dolayısıyla somut olayda hukuka aykırı bir duruma rastlanmadığı sonuç ve kanaatine varılmıştır.**

H. İnsan Hakları Yönünden Değerlendirme:

29. Şikâyet konusu olayda, 2709 sayılı T.C. Anayasasının "Kanun Önünde Eşitlik" başlıklı 10 uncu maddesinde ifadesini bulan kanun önünde eşitlik ilkesinin, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 13 üncü maddesindeki etkili başvuru hakkının ve 17 inci maddesindeki hakları kötüye kullanma yasağının ihlal edildiğine dair herhangi bir bulgu ve bilgiye rastlanmadığı gibi şikâyete konu olayda, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ile İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesinde yazılı ve güvence altına alınmış olan başkaca bir insan hakkı ihlalinin tespit edilemediği sonuç ve kanaatine varılmıştır.

İ. İyi Yönetişim İlkeleri Yönünden Değerlendirme:

30. Günümüzde demokratik, modern ve katılımcı yönetim anlayışında idarelerden sadece hukuka uygun hareket etmeleri değil aynı zamanda iyi yönetim ilkelerine de uygun işlem tesis etmeleri beklenmektedir.28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi Yönetim İlkeleri" başlıklı 6 ncı maddesi; "Kurum, inceleme ve araştırma yaparken idarenin, insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde; kanunlara uygunluk, ayrımcılığın önlenmesi, ölçülülük, yetkinin kötüye kullanılmaması; eşitlik, tarafsızlık, dürüstlük, nezaket, şeffaflık, hesap verilebilirlik, haklı beklentiye uygunluk, kazanılmış hakların korunması, dinlenilme hakkı, savunma hakkı, bilgi edinme hakkı, makul sürede karar verme, kararların gerekçeli olması, karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi, kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi, kişisel verilerin korunması gibi iyi yönetim ilkelerine uygun işlem ve eylem ile tutum veya davranışta bulunup bulunmadığını gözetir ve iyi yönetim ilkelerine uyar." şeklindedir. Söz konusu Yönetmelik hükmünde yer alan ilkelerin kaynağını teşkil eden Avrupa Birliği Temel Haklar Şartının 41 inci maddesinde de iyi yönetim hakkından bahsedilmekte olup, benzer ilkelere Avrupa Parlamentosu tarafından kabul edilen "Avrupa Doğru İdari Davranış Yasasında da yer verilmiştir.

31. Şikâyetçi'ın 2015 tarihli başvurusuna Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Özel Kalem Müdürlüğü tarafından 2015 tarihinde; ayrıca Üst Kurulca şikâyet konusuyla ilgili 2015 tarihli bilgi ve belge talep yazımıza 2015 tarihinde makul sürede cevap verildiği, kanuna uygun yine Kurumun

makul sürede karar verdiği, kararın gecikmeksizin bildirildiği bu yönden iyi yönetişin ilkelerine uygun davrandığı; ancak şikâyetçinin başvurusuna ilişkin 2015 tarihinde gönderilen cevabi yazıda idarenin, “karara karşı başvuru yollarının ve süresinin gösterilmesi” ilkesine uymadığı anlaşılmış olup; idareden bundan böyle “**karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi**” ilkesine uyması beklenmektedir.

IV. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN YASAL MEVZUAT:

A. Dava Açma Süresinin Yeniden Başlaması:

32. 14/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, durmuş olan dava açma süresi gerekçeli ret kararının ilgiliye tebliğinden itibaren kaldığı yerden işlemeye başlayacaktır.

B. Yargı Yolu:

33. 2709 Sayılı 1982 Anayasası'nın Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması başlıklı 40'inci maddesinin ikinci fıkrasında, “ Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır.” hükmü yer almakta olup, 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20'nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, ilgili idarenin işlemine karşı 60 günlük dava açma süresinden arta kalan süre içinde Ankara İdare Mahkemesine yargı yolu açıktır.

V. KARAR

Yukarıda yer alan gerekçeler ve dosya kapsamına göre, **ŞİKÂYETİN REDDİNE,**

Kararın **Şikâyetçiye ve RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU BAŞKANLIĞI'NA** tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

M.Nihat ÖMEROĞLU
Kamu Başdenetçisi